

Interacció

Pedro Fernández Michels

P09/M1010/00154

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Índex

Introducció.....	5
1. L'encàrrec.....	7
2. Primera reunió.....	9
3. Reflexió. Primera activitat d'aprenentatge.....	11
4. Segona reunió.....	13
5. Primer informe. Activitat d'aprenentatge.....	15

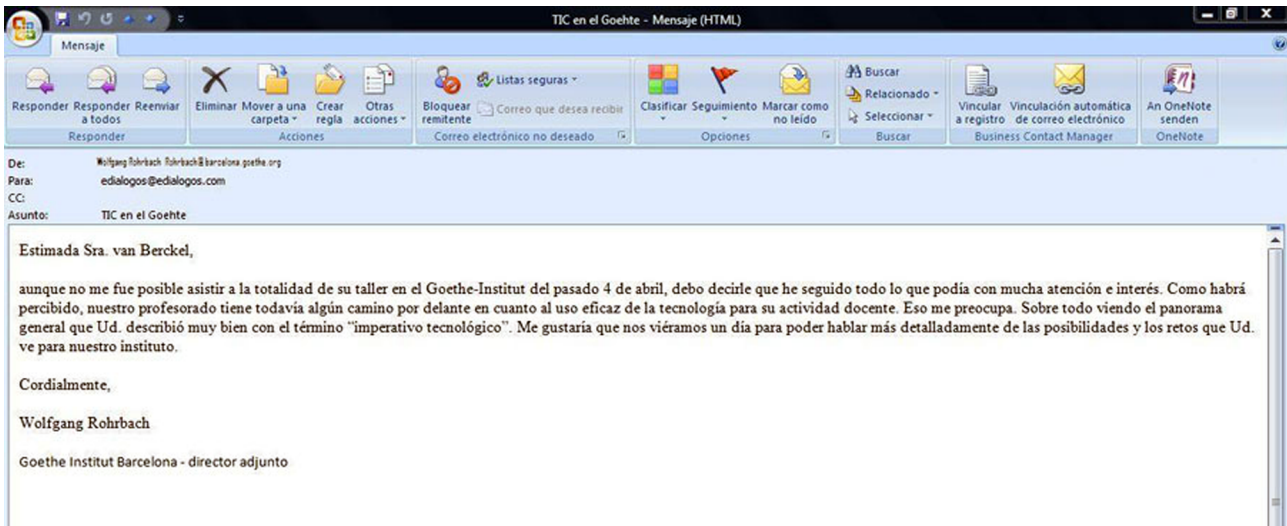
Introducció

Aquesta part de l'estudi de cas és un mòdul interactiu que ens ajudarà a explorar els aspectes més importants de la situació presentada, adoptant el paper dels personatges més importants de la història.

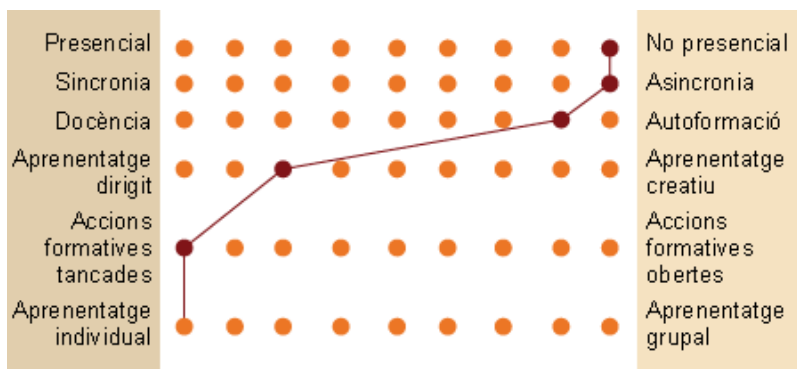

1. L'encàrrec

Un assolellat matí de setembre, la Hanna revisa la seva safata d'entrada de l'Outlook i troba el missatge següent:

La Hanna sap que existeix una plataforma MOODLE administrada des de la seu central del Goethe Institut a Munic. Un passeig per la pàgina web de la institució fa palès que també hi ha alguns cursos a distància amb un perfil metodològic que es podria plasmar en el gràfic següent:

Adaptació del gràfic perfil metodològic de l'aprenentatge d'idiomes de: L. Guàrdia; X. Mas (2006). "Intervención psicopedagógica en propuestas de diseño de recursos educativos interactivos multimedia". A: *La práctica psicopedagógica en la educación no formal* (vol. II). Editorial UOC.

Material adicional: Sistema d'aprenentatge dels cursos a distància oferts des de la seu central muniquesa del Goethe Institut.

Però la immensa majoria dels cursos que ofereix el conjunt dels instituts Goethe a tot el món continuen sent de caràcter purament presencial. La plataforma MOODLE, en teoria a disposició de la totalitat dels docents de la institució, és utilitzada de manera molt puntual i només per uns quants entusiastes tecnològics.

Al seminari al qual en Wolfgang Rohrbach fa referència en el seu correu, la Hanna ha pogut comprovar que hi ha cert interès en les possibilitats de les TIC, però també por del canvi, inseguretat davant de possibles complicacions tècniques i resistència davant d'un més que probable augment de la càrrega laboral per als que s'apunten a l'aventura d'integrar les TIC en les seves classes.

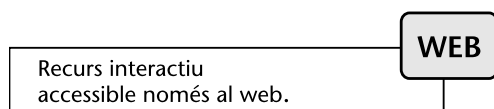
En Wolfgang Rohrbach sembla preocupat per aquesta situació i sembla voler anar més enllà de la simple "provisió" d'una plataforma per als seus professors.

La Hanna li truca i queden per definir el que realment es pot fer.

2. Primera reunió

Al despatx d'en Wolfgang Rohrbach, Goethe Institut Barcelona:

Transcripció de l'animació

Assistents:

Wolfgang Rohrbach, director adjunt

Hanna van Berckel, dissenyadora instruccional

WR: Jo crec que és cert el que diu: oferim els nostres cursos a persones que majoritàriament ja han nascut en la societat digital. Per als nostres alumnes joves, obrir un blog i comunicar-se, promocionar-se via Internet és tan normal i senzill com per a nosaltres encendre la tele a la nit i veure un partit de futbol.

HvB: Això és un punt important. Sincerament, crec que la Xarxa s'ha convertit en un suport i un mitjà d'informació habitual per a moltes persones. Tan habitual com el paper imprès, els CD, els DVD, la ràdio o la televisió. Em temo que negar-se a això seria perdre moltes oportunitats de posar-se en sintonia amb els seus hàbits d'accedir a la informació, però també de comunicar-se.

WR: És clar. I pensant que el nostre institut no és dels baratets, entenc que tenim l'obligació, davant dels nostres clients, d'estar al dia i d'oferir-los la màxima gamma de recursos possible. Per això, m'inquieta que aquí a Barcelona, com a institució, encara no hàgim aconseguit un aprofitament més gran d'aquesta plataforma de Munic.

Sé que en altres institucions del nostre entorn més immediat ja van alguns passos per davant nostre. I també usen MOODLE, a l'EOI, a Esade, fins i tot en algunes acadèmies privades no tan grans.

HvB: A banda de disposar del MOODLE, el professorat també ha rebut algun tipus de formació?

WR: Sí, sí. Ens van organitzar un taller d'uns quants dies. Evidentment, només hi van anar els que ja hi estaven interessats i havien experimentat una mica amb el MOODLE. Els altres..., crec que molts prefereixen evitar entrar en contacte amb aquesta nova dimensió.

HvB: No m'estranya. Francament, crec que fer un curset i deixar que els professors muntin alguna cosa de manera individual és un procediment arriscat.

WR: Bé. Aquí és on crec que podem necessitar la seva ajuda. He negociat amb Munic i he aconseguit una petita quantitat de diners que puc destinar a l'exploració del que el MOODLE ens pot aportar al nostre institut aquí, a Barcelona. Fins ara tot ha anat com vostè descriu prou bé: els professors, només uns quants, feien el que podien de manera individual. Sense cap tipus de coordinació. D'aquesta manera, mai no hem anat més enllà d'usar la plataforma per a penjar materials o, a tot estirar, perquè els alumnes enviïn els seus deures.

Falta un marc general, alguna cosa que sostingui i impulsi el treball amb el MOODLE, que s'aprofiti millor i, sobretot, que surti una cosa interessant per al nostre alumnat.

I una altra cosa: cal evitar que el MOODLE es converteixi en una gran càrrega de treball addicional per als professors. Al contrari, el meu desig és que l'entenguin com a enriquiment, com un recurs que els ajuda a millorar el seu ensenyament.

HvB: Quin suport hi ha des de Munic?

WR: A Munic tenim un equip tècnic que administra el MOODLE. Pel que he sentit, el treball amb ells és molt fluid. Obren espais, inscriuen alumnes, manegen els perfils..., no ho sé..., tot amb la màxima celeritat.

HvB: Com vol procedir?

WR: Em pensava que vostè em donaria alguna idea. El vull que deixar clar són dues coses: davant de Munic no tenim cap obligació de presentar resultats. Allà saben que absolutament tots solament estem fent els primers passos. Tanmateix, com a director del GI Barcelona, crec que estaria molt bé, seria molt desitjable, si aconseguíssim donar un impuls inicial, una espurna que desemboqui en un ús cada vegada més eficaç i més estesa de la plataforma MOODLE aquí, al nostre centre, potser convertir-nos en referència per als altres. La seva responsabilitat com a experta seria guiar-nos en aquest projecte inicial.

De camí cap a casa la Hanna repassa les dades clau del problema i identifica alguns reptes interessants, però també alguna amenaça.

3. Reflexió. Primera activitat d'aprenentatge

Com a primera activitat d'aprenentatge i amb l'objectiu de preparar la resolució final del cas, us proposem que feu la reflexió següent:

Adopteu el paper de la Hanna. Feu servir el bloc de notes que teniu a la vostra disposició a l'aplicació del cas i identifiqueu els punts clau que es desprenen de la conversa entre la Hanna i el director adjunt del Goethe Institut, en Wolfgang Rohrbach.

- a) Quins són els elements problemàtics clau que constitueixen la situació descrita?
- b) Quin és concretament l'encàrrec que se li planteja a la Hanna?
- c) Quins aspectes de l'encàrrec identificaries com a reptes?
- d) Quines serien, segons la vostra opinió, les amenaces?
- e) Quines possibilitats d'actuació podeu entreveure (objectius concrets, recursos necessaris, possibilitats de col·laboració, planificació i procediment, etc.)?

Compartiu les vostres reflexions i idees amb els vostres companys al fòrum. A continuació, compareu els resultats amb el que la Hanna pensa i anota durant el seu viatge en metro cap a casa.

Els apunts de la Hanna

- L'encàrrec està relacionat amb el disseny d'un espai MOODLE en una plataforma existent. L'espai està destinat a l'ensenyament de l'alemany com a llengua estrangera.
- Com a tal, ha de servir per al desenvolupament d'habilitats molt pràctiques, com l'expressió oral i escrita, la comprensió escrita i auditiva, l'ús correcte de les estructures morfosintàctiques de l'idioma, la identificació i l'ús correcte de diferents estils i registres, a més de l'ús d'estratègies i tècniques d'aprenentatge.
- MOODLE està basat en una visió constructivista social de l'aprenentatge i ofereix algunes eines destinades a donar suport a aquest enfocament didàctic, amb bones possibilitats de col·laboració.
- L'alumnat a qui es dirigeix la majoria dels cursos del Goethe té entre 18 i 35 anys. Es pot suposar que aquest sector de la població gaudeix d'un nivell d'alfabetització digital bastant alt.
- En el disseny de l'espai no solament cal tenir en compte els alumnes i els continguts, sinó també els professors, tots ells força més grans que els seus alumnes. Penso que les possibilitats d'adaptació a un professorat amb poca experiència en l'ensenyament i l'aprenentatge telemàtic i amb una càrrega de treball que no li permet dedicar massa temps al repte MOODLE poden convertir-se en el problema principal de l'encàrrec.
- De moment no sembla clar com s'ha d'integrar el treball amb MOODLE dins l'oferta de cursos existent. El que és clar és que es descarta una oferta paral·lela de caràcter completament virtual.
- Seguint els desitjos d'en Wolfgang Rohrbach, caldria crear alguna cosa que pugui ser acollida pels professors amb els braços oberts.

La Hanna arriba a la conclusió que el projecte pilot ideat per en Wolfgang Rohrbach només es pot dur a terme amb l'ajuda d'aquells professors realment interessats en MOODLE, entre els quals sembla haver-n'hi tres que ja han tingut alguna experiència pràctica.

És per això que demana que se'ls convoqui a una reunió com més aviat millor.

4. Segona reunió

Reunió del grup de treball MOODLE al Goethe Institut Barcelona.

WEB

Recurs interactiu accessible només al web.

Transcripció de l'animació

Assistents:

Wolfgang Rohrbach, director adjunt

Alexandra Richter, professora

Janina Werther, professora

Manfred Méndez, professor

Hanna van Berckel, dissenyadora instruccional

Data: 21 de setembre

Els tres professors han treballat amb MOODLE en el context del Goethe Institut i estan disposats a formar el grup de treball MOODLE que té com a objectiu impulsar l'ús de la plataforma entre els professors del centre. Es tracta de professionals experimentats que coneixen molt bé l'institut i la seva missió educativa, a més de les particularitats del professorat amb el seu potencial i les seves mancances, la seva curiositat i les seves pors.

HvB: El primer que m'agradaria saber són les vostres experiències amb el MOODLE i la vostra valoració de l'eina, des del punt de vista del seu maneig i també quant a l'acollida que ha tingut entre els estudiants.

MM: Bé. Si voleu començo jo. He de reconèixer que utilitzo el MOODLE principalment per a penjar recursos addicionals i oferir enllaços a pàgines interessants per als alumnes. És un servei addicional i cada alumne pot decidir lliurement si l'aprofita o no.

HvB: I quants l'aprofiten?

MM: Sempre es dona la mateixa situació. Al principi gairebé tots van al lloc regularment i s'informen sobre nous recursos. Amb el temps, aquest entusiasme disminueix. Al final, només en queden uns quants que realment aprofiten el que els hi deixo.

AR: La meua experiència és semblant. Però he descobert que si encertes amb algun tema de debat, hi pot haver més interès i participació.

MM: Fas debats?

AR: De tant en tant. Quan hi ha alguna notícia interessant o un cas d'interès als mitjans. I només amb els nivells més alts. Els obro com una mena de "deures".

JW: Jo faig servir el MOODLE per a anunciar activitats com proves, exàmens o sortides. Però també com un espai en què els alumnes poden deixar els seus treballs escrits; deures, vaja. Alguns l'aprofiten amb regularitat. La meua experiència és que el troben interessant com a recurs, i no he vist que els resulti difícil utilitzar-lo.

AR: Jo tinc la mateixa sensació. Fins i tot crec, i això sense haver-ho sondejat bé, que aquesta porció de virtualitat que se'ns ofereix pot servir perquè la necessària dedicació a l'estudi, tret de les 3 hores de classe presencial, resulti més motivador i amè per a

l'estudiant. Penseu que pot continuar treballant amb els seus companys de classe des de casa o des de qualsevol altre lloc.

HvB: I a vosaltres, com a professors, us resulta fàcil treballar amb el MOODLE?

AR: Crec que hi ha elements que són bastant senzills i d'altres que no ho són.

MM: Em pregunto si realment és necessari utilitzar totes les funcions que té... El que sí he de dir és que amb tota la senzillesa –una vegada que te l'has mirat una mica–, muntar una cosa que tingui un aspecte una mica agradable requereix el seu temps.

JW: Sí. Cal invertir-hi bastant temps. Per això penjo pocs materials.

HvB: Com definiríeu la funció d'un espai MOODLE en el context del vostre treball docent aquí, al Goethe?

AR: Sempre el vam entendre com un recurs addicional. Som una institució que ofereix classes presencials. El MOODLE ens donaria la possibilitat de millorar els nostres resultats d'aprenentatge mitjançant episodis periòdics de treball en la virtualitat. Sobretot, el tema del treball fora de classe, la continuïtat en la dedicació a l'alemany, potser es podria resoldre amb aquesta eina.

HvB: Entenc que oferiu un espai MOODLE per grup, no per nivell, oi?

WR: És clar. El fet que no tots els professors l'emprin fa impossible que s'usi un espai per nivell. Imagini's que jo obro un espai per al nivell A2, poso tots els alumnes procedents de diversos grups, però més de la meitat dels professors no donen suport al treball en aquest espai perquè no el coneixen, no el visiten...

JW: També ha de tenir en compte que no tots els grups tenen les mateixes necessitats ni tots els professors treballen de la mateixa manera, malgrat moure's en el mateix nivell. No crec que es vegi amb bons ulls uniformitzar l'ensenyament més enllà de les recomanacions del programa curricular. Fins i tot hi ha grups del mateix nivell en què no s'usen els mateixos llibres de curs!

WR: Sembla que el que necessitem és un prototip d'espai MOODLE utilitzable en tots els grups d'un mateix nivell. Ha de ser flexible per a garantir l'adaptació a les necessitats i els interessos de cada grup. Alhora, ha d'ajustar-se al programa curricular per al nivell seleccionat. L'ús del prototip ha de ser el més fàcil possible per al professorat que vulgui aprofitar-lo. Amb una cosa així, potser és possible crear un hàbit i motivar el personal. Seria possible?

HvB: Hmmm...

AR: Podríem intentar-ho amb un nivell alt. Crec que tots tres coneixem bastant bé el B2.1, oi? A més, els nivells alts són els que més manquen de materials complementaris. Podríem seleccionar material, dissenyar alguna activitat...

HvB: Bé. Les classes comencen d'aquí a dues setmanes. Això vol dir que no podem tenir res llest per a l'inici del curs.

WR: Com a projecte exploratori, no fa falta que comenci ara mateix. Proposo que intentem posar-lo en marxa per després de Reis. Què us sembla?

HvB: Em sembla viable. Hauríem de començar a treballar com més aviat millor. Crec que el primer pas hauria de ser l'elaboració d'un pla d'acció. Per a això, em comprometo a proporcionar-vos un petit informe amb les meves propostes sobre com hauríem de procedir a partir d'ara. El tindrè llest la setmana que ve.

WR: Perfecte. Nosaltres ens estudiarem aquest document. Si tot està bé i les companyes i els companys del grup el veuen amb bons ulls, programarem les següents sessions en funció del que vostè hagi proposat. D'acord?

Tots ho accepten.

5. Primer informe. Activitat d'aprenentatge

Com a segona activitat d'aprenentatge us proposem la redacció d'un breu informe preliminar.

Adopteu el paper de la Hanna. Us comprometeu a elaborar un primer informe sobre el projecte i les accions que segons el vostre criteri implica.

Elaboreu els aspectes següents:

1) Les dades bàsiques del projecte (context, objectius, recursos, temps, reptes i amenaces).

2) La manera d'aprofitar MOODLE per aconseguir els objectius del projecte.

- Quins espais i funcions de la plataforma considereu necessàries i per què?
- Quin disseny li donaríeu i com organitzaríeu el seu ús pels professors del Goethe per tal d'aconseguir els objectius declarats?

3) La planificació del projecte (persones implicades, rols, temporització).

Envieu el vostre informe al fòrum i compareu-lo amb els informes dels vostres companys d'aprenentatge. Aproveiteu el fòrum per a qualsevol pregunta o comentari que vulgueu fer sobre els informes presentats pels vostres companys.

Valoreu el vostre treball amb l'ajuda d'una anàlisi DAFO.

Elaboreu una matriu DAFO i desenvolueu estratègies (ofensives, defensives, de reorientació i de supervivència) per a la millora de la vostra proposta inicial. Incloeu la matriu al vostre informe inicial i torneu a enviar el document al fòrum. Compareu el vostre treball amb les propostes dels vostres companys d'aprenentatge.

Consulta recomanada

Per a més informació sobre l'anàlisi DAFO i la seva realització:

www.ecobachillerato.com/trabajosecem/analisisdafo.doc

http://es.wikipedia.org/wiki/An%C3%A1lisis_DAFO

<http://www.camaramadrid.es/SEDE/100creac/002pland/cap9/Default.asp>

<http://www.iaf.es/empresa/empresa.nsf/paginas/388DA3AB57410E0EC125702A002AD0DD?OpenDocument>

Sobre el vostre informe

El vostre informe no hauria de tenir més de 4 pàgines (Arial 11; interlineat 1,5; marges superior i inferior 2,5; marge dret i esquerre 3).

